

Kviečiame į 9-osios tarptautinės akvarelės bienalės „Baltijos tiltai. Patirtys“ dalį viešojoje bibliotekoje

Spalio 13 d. (ketvirtadienį) 17 val. Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos I aukšto galerijoje vyks dailės darbų parodos „Dviese“, pristatančios levos Spalvinos ir Janio Spalvinšo (1948–2021) kūrybą, atidarymas. Tai yra 9-osios tarptautinės akvarelės bienalės „Baltijos tiltai. Patirtys“ dalis. Susitikime dalyvaus projekto vadovas, dailininkas akvarelininkas Eugenijus Nalevaika.

Paskutinių dvejų metų laikotarpis nuo 2019-ųjų pabaigos gali būti įvardijamas ir apibūdinamas įvairiais epitetais: „sudėtingi metai“, „nejprasti laikai“, „pokyčiai, prie kurių reikia prisitaikyti“, „iki šiol nepatirtos situacijos“. Kai kuriems šie metai išties buvo kupini reikšmingų pokyčių, sprendimų, paskatinusių imtis iki šiol nepažintų veiklų ar ryžtingų veiksmų, suteikę papildomų postūmių kūrybai ir naujiems dalykams. Kai kurie iš mūsų neapsiėjo be skaudžių išgyvenimų, ko gero, visus palietė ir sukrėtė 2022-ųjų vasarį prasidėjusi aktyvi ir nesuvokiama žiauri agresija Ukrainos atžvilgiu. Tačiau neišvengiamai visi įvykiai mūsų gyvenime ir šalia mūsų turi mums vienokios ar kitokios įtakos, nugula prisiminimuose, įsikuria sąmonėje ir formuoja mūsų patirtis. Dažnai vėliau visos patirtos situacijos, išgyventos emocijos formuoja mūsų elgesio modelius, turi įtakos nuomonės susiformavimui, vertinimams ir, tikėtina, veikia menininko kūrybinės raiškos lauką. Pandeminiai suvaržymai ne visiems buvo tapę neigiamais apribojimais – kai kam kaip tik suteikė laiko ir laisvės atsidėti tik kūrybai. O kitiems tokia „priverstinė laisvė“, priešingai – tapo kone ribojančia aplinkybe ir ap sunkino kūrybinius pasirinkimus. Tačiau neabejotinai tai turėjo įtakos patirtims ir paliko pėdsaką kūrinuose.

Neeilinį pėdsaką akvarelės lauke paliko ir latvių menininkas Jānis Spalviņš, po sunkios ligos iškelia vęs amžinybėn paskutinę praėjusių metų dieną. Netektis sukrėtė visus jį pažinojusius kolegas, menininkus, akvarelės gerbėjus. Mus, bienalės organizatorius, šis įvykis paskatino dar kartą visiems papasakoti akvarelės bienalės atsiradimo Lietuvoje istoriją ir parodyti, koks reikšmingas yra bendravimas, bendradarbiavimas, aktyvus ir šiltas ryšys tarp įvairių valstybių kūrėjų, koks didžiulis darbas iš tiesų vyksta už menininkų studijų durų.

leva ir Janis Spalvinšai buvo jautrus bei talentingas tandemas ne tik kūryboje, bet ir gyvenime. Beveik 50 metų menininkai kūrė mokydami vienas iš kito, dalydamiesi idėjomis bei naujais sprendimais, puoselėdami akvarelę ir ugdydami jaunąją kartą Latvijos meno mokyklose. Janis Spalvinšas ypač daug pastangų dėjo, kad akvarelės žinomumas ir populiarumas būtų atskleistas tarptautinėse meno kūrėjų organizacijose, siekė, kad dailės dalyky, tarp jų – ir akvarelės – mokymas būtų organizuojamas aukštesniosiose ir aukštosiose meno mokyklose. Ugdė ir skatino jaunuosius kūrėjus imtis sudėtingos, subtilios, daug kantrybės bei nuoseklumo reikalaujančios akvarelės technikos, ragino juos dalyvauti Latvijos ir kitose parodose, tarptautinėje akvarelės bienalėje „Baltijos tiltai“, pleneruose, simpoziumuose bei kituose renginiuose.

leva Spalvina, pristatydama šeimos kūrybinio dueto parodą „Dviese“ Kauno filharmonijoje, sakė, kad vienas svarbiausių motyvų Janio kūryboje visuomet buvo jūra. Tai matome ir šioje parodoje. Tiek ankstesnių laikotarpių kūrinuose, tiek vėliausiuose lakštuose dažniausiai vyrauja jūros tema. Ji plėtojama labai įvairiai: tai ir ciklas „Nuo kranto iki kranto“, pakrantės linijos, gintarai, Baltijos impresijos, kriauklės, sapnai, vanduo. Ir vėliausi, paskutiniai, jau sunkiai sergant sukurti darbai – apie jūrą. Jeigu tik galėjo – Janis ėjo prie jūros, gėrė į save vėją ir sūrią gaivą, stebėjo horizontus, sekė saulės taką ir visai tai savitai vaizdavo akvarele,

akrilu, dideliuose ir mažuose popieriaus lakštuose, naudodamas autorinę techniką ir į kiekvieną kūrinį sudėdamas jautrų, subtilų, savitą požiūrį bei ilgametį meistriškumą.

levos kūryba – taip pat atpažįstamas „latviškosios mokyklos“ pavyzdys, tačiau kitoks nei Janio spalvų pasaulis ir savo technikomis, ir spalvų dermėmis, ir kūrybiniais eksperimentais, kurie matyti skirtingų laikotarpių paveiksluose. Šioje parodoje eksponuojamos levos akvarelės iš įvairių laikotarpių. Kai kurios jau matytos ankstesnėse bienalėse, kitos – visiškai naujos, sukurtos specialiai šių metų parodai. Ieva Spalvina nevengia atpažįstamų temų, atliepia kai kurioms aktualijoms, iš esmės gilinasi ir ieško sąsajų bei asociacijų, pristatydamą žiūrovams savo požiūrį į raštus, ornamentus, figūras, formas, šešėlius, istorijas.

Janiui esame dėkingi už paskatinimą ir milžiniškas pastangas, kurias jis skyrė tam, kad XX a. šeštajame dešimtmetyje Latvijoje pradėtos rengti anuometinės Pabaltijo akvarelės trienalės persikeltų į Lietuvą ir akvarelės tradicija tęstųsi, bendraujant ir bendradarbiaujant ne tik Lietuvos, Latvijos bei Estijos menininkams, bet ir visų aplink Baltijos jūrą išsidėsčiusių valstybių kūrėjams. Ievai dėkojame už nuolatinį palaikymą, subtilią kūrybą, profesionalų pedagogės darbą, jaunųjų akvarelininkų ugdymą ir akvarelės meistro Janio Spalvinšo kūrybinio palikimo saugojimą.

Visiems parodos lankytojams linkime atpažinti esmines akvarelės savybes – skaidrumą, peršviečiamumą, sluoksniškumą ir tarsi iš kitos paveikslo pusės link žiūrovo sklindančią šviesą, pajusti subtilų bei jautrų kūrėjo bendradarbiavimo su vandeniu ir pigmentu rezultatą. Ir – pamilti akvarelę taip, kaip ją mylėjo ir vertino Janis Spalvinšas, taip, kaip apie šią sudėtingą bei įnoringą tapybos techniką atsiliepia visi akvarelės meistrai. Akvarelė atsiveria tik kantriai, gebantiems išlaukti ir jautriai reaguoti, kai tam yra tinkamiausias laikas. (Eugenijus Nalevaika, menotyrininkė Jovita Nalevaikienė).

Paroda veiks iki 2022 m. gruodžio 16 d.

Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos informacija

BALTIJOS TILTAI BALTIC BRIDGES

9-oji tarptautinė akvarelės bienalė • 2022 • 9th International Watercolour Biennial

PATIRTYS •
EXPERIENCES

DVIESE] [IN TWO

IEVA SPALVIŅA

PARODOS ATIDARYMAS

SPALIO 13 D. 17 VAL.

PARODA VEIKS IKI GRUODŽIO 16 D.

Zarasų rajono savivaldybės
viešoji biblioteka

/ D. Bukonto g. 20, Zarasai /

JĀNIS SPALVIŅŠ
(1948-2021)

ORGANIZATORIAI / ORGANIZERS:

Zarasų
rajono
savivaldybės
viešoji
biblioteka

PROJEKTĄ FINANSUOJA:

Kauno
miesto
savivaldybė

Zarasų
rajono
savivaldybė

KAUNO
SKYRIUS

KAUNO VALSTYBINĖ
FILHARMONIJĄ

KAUNO MOKYTOJŲ
UNIVERSITETAS

POEZIJĄ
LEIDIA-ODARAS-PEDAGOGAS

SPAUSTUVĖ

IQIS

DRALYGĖS
SANATORIJA

REGAMA
dailininkams.lt